

Dosar nr. 1a-948/23 (PIGD nr.1-16088433-02-1a-23052023)
Judecător Costiuc Ana (Judecătoria *****, sediul Central)

D E C I Z I E
În numele Legii

17 aprilie 2024
Chişinău

mun.

Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău

Având în componenţa sa:

Preşedintele şedinţei, judecător:

Judecători:

Grefier

Cu participarea:

Procurorului

Avocatului

Inculpatului

Robu Oxana

Teleucă Stelian şi Gîrbu Silvia

Tofan Cristina

Au examinat în şedinţă deschisă în ordine de apel, apelul avocatului*****, care acţionează în interesele inculpatului *****, declarat împotriva sentinţei Judecătoriei *****, sediul Central din 22.02.2023, în cauza penală de învinuire a lui:

***** Dmitri, IDNP *****, născut la *****, originar Ucraina, reg. Odessa, domiciliat, sat. *****, studii medii speciale, nesupus militar, căsătorit, fără antecedente, cetăţean al Republicii Moldova, pensionar, -

în comiterea infracţiunii prevăzute la art.190 alin. (6) Cod Penal al Republicii Moldova.

Pricina s-a aflat pe rolul:

- Primei instanţe de pe data de 03.06.2016 până la data de 22.02.2023;

- Instanţei de apel de pe data de 23.05.2023 până la data de 17.04.2024.

Audiind opiniile participanţilor la proces, examinând materialele cauzei prin prisma argumentelor apelului, verificând legalitatea actului contestat, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău , -

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentinţa Judecătoriei ***, sediul Central din 22.02.2023, ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de articolul 190 alin. (6) din Codul penal şi în baza acestei Legi i-a fost stabilită o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip**

semiînchis, cu privarea de dreptul de a deține funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor financiare și a bunurilor materiale ale altor persoane pe un termen de 3 (trei) ani. Față de condamnatul ***** a fost aplicată măsura preventivă sub forma obligării de a nu părăsi țara, până la rămânerea definitivă a sentinței, apoi fiind dispusă revocarea acestei măsuri.

Termenul de executare a pedepsei sub formă de închisoare aplicat lui ***** s-a dispus să fie calculat din momentul reținerii sale.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial. S-a dispus încasarea de la ***** în beneficiul lui ***** *****, prejudiciul material pricinuit în valoare de 400.000 (patru sute mii) MDL.

De asemenea, s-a dispus încasarea de la ***** în beneficiul lui ***** cheltuieli de asistență juridică în valoare de 5000 MDL. În rest, acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

Corpurile delictelor: exemplarul nr.1 și nr.3 ale facturii cu seria HA și nr.0102022 din 20.12.2011, eliberate de furnizorul ÎM "Wholemark-M" beneficiarului SRL "Traian Creație Impresariat" s-a dispus să fie păstrate la materialele cauzei până la devenirea definitivă a sentinței.

*2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, instanța de fond a reținut că, ******, cunoscând cu certitudine că cet. ***** *****, director al Societății Comerciale Traian Creație Impresariat Societate cu Răspundere Limitată, dispune de producție agricolă: porumb și floarea soarelui, pe care le păstra la elevatorul SRL „Wholemarket-M” și având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, în perioada lunii decembrie 2011, abuzând de încrederea lui ***** *****, prin înșelăciune a obținut de la acesta ștampila întreprinderii și prezentându-se la elevator drept administratorul Societății Comerciale Traian Creație Impresariat Societate cu Răspundere Limitată, prin înșelăciune a primit 71.550 kg de floarea soarelui, în valoare de 400.000 lei, ce aparține Societății Comerciale Traian Creația Impresia Societate cu Răspundere Limitată, pe care le-a trecut în contul Societății cu Răspundere Limitată Dandicom Agro, întreprindere care este gestionată de către fiica sa, Russu Ina Vladimir, iar ulterior le-a înstrăinat. Astfel, prin acțiunile sale intenționate, ***** a cauzat părții vătămate ***** ***** un prejudiciu material în proporții deosebit de mari, în valoare totală de 400.000 lei.

Astfel instanța de fond a constatat că, prin acțiunile sale intenționate, ***** a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) din Codul penal, escrocheria, *adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere săvârșită în proporții deosebit de mari. (Redacția anului 2014).*

Totodată, prin ordonanța procurorului din 16.10.2022, faptele inculpatului au fost reîncadrate în baza art. 190 alin. (6) Cod penal (modificat prin Legea nr. 247 din 29.07.2022), astfel fiindu-I incriminată săvârșirea escrocheriei, *adică*

sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere în eroare, valoarea cărora depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

3. *Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de fond, avocatul *****, care acționează în interesele inculpatul ***** a declarat apel, prin care a solicitat casarea sentinței Judecătoriei *****, sediul Central din 22.02.2023, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele constitutive ale componenței de infracțiune.*

În motivarea cererii de apel, acesta a indicat că, situația apărută între inculpat și partea vătămată reprezintă în sine un litigiu privind neîndeplinirea obligațiilor, litigiu ce urma a fi soluționat în instanța civilă.

Totodată, mai indică apărătorul faptul că organul de urmărire penală nu a probat intenția inculpatului de a sustrage bunul material prin escrocherie. După pornirea urmăririi penale în anul 2012. chiar și înainte de începerea urmăririi penale, ***** a îndeplinit în parte obligațiile de datorie față de Oetavian *****, a achitat o sumă de bani, a depus recipisele respective de a-și onora obligațiile.

În decursul examinării cauzei penale, cu permisiunea lui ***** *****, I inculpatul din contul său a prelucrat terenurile agricole care aparțin lui ***** *****, le-a arat și cultivat.

Totodată, în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond, partea vătămată a declarat că ***** i-a restituit deja o sumă de bani, și anume suma de 260000 mii lei, precum faptul că după părerea lui, inculpatul nu a avut intenția să-l amăgească. Inculpatul a ridicat răsărită de la Elevatorul din Căinări, fiindcă a fost impus să facă aceasta prin amenințare de către persoane cu antecedente penale, cărora trebuia să le restituie o altă datorie. După cum a declarat inculpatul în ședințele de judecată, dânsul a avut intenția să aducă în toamna anului 2012 la Elevatorul Căinări cantitatea de răsărită ridicată anterior.

De asemenea, consideră că instanța de fond incorect a apreciat prețul bunului, or inculpatul ***** a colectat și cumpărat 69 tone de răsărită cu prețul de 4 (patru) lei kg, ceea ce constituie aproape 270 mii lei. Salariul mediu pe economie era în 2011-2012 3300 lei, ceea ce nicidecum nu constituie prejudiciu în proporții deosebit de mare.

*De asemenea, nefiind de acord cu soluția adoptată de către instanța de fond, inculpatul ***** a declarat apel, prin care a solicitat casarea sentinței Judecătoriei *****, sediul Central din 22.02.2023 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care ultimul să fie achitat.*

În motivarea cererii de apel, inculpatul a indicat faptul că acesta nu a avut intenția să-l amăgească pe ***** *****. După această situație, el cu ***** *****

mai mulți ani au dus business-ul acestora împreună, el procurând producție agricolă și după posibilitate se achita cu datoriile.

De asemenea, a mai indicat inculpatul faptul că nu cunoaște din ce motive instanța de judecată indică în sentință precum că el a luat răsărită în sumă de 400000 mii lei. La materialele cauzei sunt indicate 68 tone de răsărită procurate cu 4 lei/kg, ceea ce constituie suma de 272 mii lei, dar nu 400000 lei.

Totodată, în ședința de judecată, ***** a recunoscut că inculpatul i-a restituit datoriile de 162-170 mii lei. Ca rezultat, după calculul inculpatului, datoria către ***** este de aproximativ 100000 mii lei, dar nicidecum 400000 lei.

A mai indicat inculpatul că prin acțiunile întreprinse pentru restituirea datoriilor, el i-a restituit lui ***** -3 tone de răsărită, 12 mii lei, i-a dat semințe, mijloace de apărare a plantelor am arat și cultivat din contul acestuia precum și bani. În asemenea mod, până când ***** a depus plângere în organele drept, inculpatul i-a restituit deja datoria de 170 mii lei. În timpul examinării cauzei penale în judecată, acesta i-a mai restituit încă 20000 lei. După calculul ultimului, i-a restituit din datoriile care le avea către ***** 192 mii lei, datoria a rămas de 80000 lei.

*De asemenea, nefiind de acord cu soluția adoptată de către instanța de fond, avocatul ***** , ce acționează în interesele părții vătămate ***** a declarat apel, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței Judecătoreiei ***** , sediul Central din 22.02.2023 în partea ce ține de acțiunea civilă, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă să fie admisă integral.*

În motivarea cererii de apel, apărătorul părții vătămate a invocat faptul că ***** , în perioada lunii decembrie 2011, urmărind scopul obținerii unor profituri materiale a elaborat și realizat un plan criminal de dobândire ilicită a bunurilor ce-i aparțin lui ***** .

Astfel, în perioada lunii decembrie 2011, cunoscând despre faptul că SC „Traian Creație Impresariat” SRL a pus la păstrare semințe de floarea soarelui la elevatorul din or. Căinări, prin înșelăciune, abuzând de încrederea acestuia și deținând ștampila întreprinderii SC „Traian Creație Impresariat”, la elevatorul menționat s-a numit ca administratorul „Traian Creație Impresariat” SRL, unde a prin înșelăciune a primit 68 000 kg de semințe de floarea soarelui în sumă totală de 400 000 lei. După ce a obținut prin înșelăciune cantitatea de semințe de floarea soarelui nominalizată, pârâțul ***** le-a trecut în contul SRL „Dandicom Agro” întreprindere gestionată de fiica sa Ina Rusu, iar ulterior le- a înstrăinat, cauzându-i astfel un prejudiciu material în sumă totală de 400 000 lei.

A mai indicat că marfa agricolă însușită ilegal de către pârâțul ***** , a fost procurată de SRL „Traian Creație Impresariat” din contul unui credit accesat de la BC „Moldova Agroindbank” SA, acte confirmative ale căror au fost anexate la

cauza penală. Creditele oferite erau corelate cu valuta USD, aplicându-se o dobândă anuală efectivă de cca 11,6 %. Termenul-limită de rambursare a creditului a fost stabilit la 18.10.2016. Cursul BNM în decembrie 2011 raportat la USD era în mediu de 11,82, astfel suma datoriei lui ***** constituia 39 120 USD. Numai dobânda lunară de deservire a creditului constituia 378 USD. În luna mai 2021 s-au împlinit 125 luni calendaristice de la fraudă menționată, iar suma acumulată a dobânzilor constituie 47 250 USD.

A mai menționat apărătorul în cererea de apel că pe parcursul deservirii creditului, cursul de referință a USD față de MDL a crescut semnificativ, astfel în februarie 2014 fiind de 15.46 lei, iar în februarie 2015 ridicându-se deja la 18,97. Din cauza fraudei comise de ***** compania „Traian Creație Impresariat” a intrat în incapacitate de a-și onora obligațiile față de creditor, fiind taxată cu penalități și comisioane suplimentare, iar în decembrie 2017 a fost nevoită să înstrăineze un imobil gajat.

De asemenea, a mai invocat că recompensele oferite de ***** în formă de componente din domeniul agricol și anumite sume de bani, confirmate reciproc la confruntările din cadrul anchetei din 2015, nu au depășit valoarea de 6 900 USD, iar în perioada procesului din instanța de judecată, sumele transferate în contul companiei au echivalat cu circa 3 000 USD.

În acest context, menționează că aportul financiar a lui ***** din momentul săvârșirii infracțiunii până la data depunerii acțiunii civile nici pe departe nu a acoperit, cel puțin, echivalentul dobânzilor. În atare circumstanțe, fără a lua în considerație faptele expuse și invocate de ***** *****, instanța a dispus doar încasarea sumei de 400 000 lei cu titlu de prejudiciu material.

4. Conform art. 402 alin.(1) Cod de Procedură Penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

În acest context se indică și pct. 6.1 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel în care se reiterează că pentru părțile care au fost prezente la pronunțarea hotărârii termenul curge de la pronunțare.

În cazul când acestea au lipsit sau redactarea hotărârii a fost amânată - de la data comunicării în scris despre redactarea sentinței.

Raportând normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul Penal consideră apelul declarat de avocatul ***** interesele inculpatului *****, apelul inculpatului *****, apelul avocatului ***** ca fiind depuse în termen, luând în considerație că sentința Judecătoriei *****, sediul Central, a fost pronunțată public la data de 22.02.2023, iar cererile de apel au fost depuse la data de 06.03.2023, 10.03.2023, respectiv 14.03.2023 , ceea ce se atestă prin ștampilele instanței de judecată.

5. În ședința instanței de apel, *apărătorul inculpatului****** a pledat pentru admiterea apelului declarat de către avocatul ***** în interesele inculpatului, cât și apelul declarat de către inculpat, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul să fie achitat. Cu referire la apelul declarat de către apărător în interesele părții vătămate, a solicitat respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat.

În ședința instanței de apel, *inculpatul* ***** a solicitat admiterea apelului depus de către apărător în numele acestuia, cât și apelul acestuia, cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care ultimul să fie achitat. Cu referire la apelul declarat de către apărător în interesele părții vătămate, a solicitat respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat.

În ședința instanței de apel, *acuzatorul de stat* ***** a solicitat admiterea apelului declarat de către apărător în interesele părții vătămate, casarea parțială a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea civilă să fie admisă integral. Cu referire la cererile de apel declarate de către avocat în interesele inculpatului, cât și de către inculpat, a solicitat respingerea acestora ca fiind neîntemeiate.

În ședința Curții de Apel, *avocatul părții vătămate* ***** nu s-a prezentat, prin intermediul Secției Evidență și Documentare Procesuală a instanței depunând cerere privind examinarea cauzei în lipsă, astfel că instanța de apel, luând act de cererea menționată supra, a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În ședința Curții de Apel, *partea vătămată* ***** **, fiind citată legal, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei, nu s-a prezentat, astfel că instanța de apel, în temeiul art. 412 alin. (5) Cod de procedură penală a dispus examinarea cauzei în lipsa acesteia.

6. Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în raport cu motivele apelurilor declarate, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge apelul avocatului ***** și apelul inculpatului ***** , a admite apelul avocatului ***** în interesele părții vătămate ***** **, de a casa parțial, în partea ce ține de acțiunea civilă, sentința Judecătoriei ***** , sediul Central din 22.02.2023, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din următoarele considerente.

7. În temeiul prevederilor art. 414 alin.(1) Cod de Procedură Penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza

probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Potrivit art. 415 alin. (1), pct. 1), lit. c) Cod de procedură penală, (1) *Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: c) apelul este nefondat.*

Potrivit art. 415 alin. (2) Cod de procedură penală, (1) *Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.*

Potrivit recomandărilor Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005, cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel, chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel sunt; dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea este corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal, administrativ, ori civil sunt aplicate corect.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Nepronunțarea instanței asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei în apel.

8. Colegiul Penal constată că, la examinarea acestei cauze penale, instanța de fond la data pronunțării sentinței, nu a admis erori de drept, stipulate în art. 385 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, care indică că „la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: pct. 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; pct. 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; pct. 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; pct. 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni; pct. 5) dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracțiunea săvârșită; pct. 6) dacă există circumstanțe care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului și care anume; pct. 7) ce măsură de pedeapsă urmează să fie stabilită inculpatului, luând în considerare și recomandările serviciului de resocializare, dacă o asemenea anchetă a fost efectuată; pct. 8) dacă măsura de pedeapsă stabilită inculpatului trebuie să fie executată de inculpat sau nu; pct. 9) tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa închisorii; pct. 10) dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă; pct. 11) dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă; pct. 12) dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor; pct. 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delictelor; pct. 14) cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare; pct. 15) dacă urmează să fie revocată, înlocuită sau aplicată o măsură preventivă în privința inculpatului; pct. 16) dacă în privința inculpatului recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii urmează să fie aplicat tratament medical forțat de alcoolism sau narcomanie”.

Totodată, instanța de apel reiterează că la caz, actul judecătoresc urmează a fi reexaminat cu privire la acțiunea civilă, dat fiind faptul că instanța de fond nu a dat o apreciere cuvenită temeiurilor și circumstanțelor expuse în acțiunea civilă și în acest mod constatarea făcută de către instanța de fond nu corespunde rigorilor legii penale la data examinării cauzei în ordine de apel, în raport cu circumstanțele în care fapta infracțională a fost comisă.

9. Analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, și în urma rejudecării cauzei, ***Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău*** constată următoarea stare de fapt:

*****, cunoscând cu certitudine că cet. *****, director al Societății Comerciale Traian Creție Impresariat Societate cu Răspundere Limitată, dispune de producție agricolă: porumb și floarea soarelui, pe care le păstra la elevatorul SRL „Wholemarket-M” și având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, în perioada lunii decembrie 2011, abuzând de încrederea lui *****, prin înșelăciune a obținut de la acesta ștampila întreprinderii și prezentându-se la elevator drept administratorul Societății Comerciale Traian Creție Impresariat Societate cu Răspundere Limitată, prin înșelăciune a primit 71.550 kg de floarea soarelui, în valoare de 400.000 lei, ce aparține Societății Comerciale Traian Creția Impresia Societate cu Răspundere Limitată, pe care le-a trecut în contul Societății cu Răspundere Limitată Dandicom Agro, întreprindere care este gestionată de către fiica sa, Russu Ina Vladimir, iar ulterior le-a înstrăinat. Astfel, prin acțiunile sale intenționate, ***** a cauzat părții vătămate ***** un prejudiciu material în proporții deosebit de mari, în valoare totală de 400.000 lei.

Astfel instanța de fond a constatat că, prin acțiunile sale intenționate, ***** a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) din Codul penal, escrocheria, *adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere săvârșită în proporții deosebit de mari. (Redacția anului 2014).*

Totodată, prin ordonanța procurorului din 16.10.2022, faptele inculpatului au fost reîncadrate în baza art. 190 alin. (6) Cod penal (modificat prin Legea nr. 247 din 29.07.2022), astfel fiindu-I incriminată săvârșirea escrocheriei, *adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere în eroare, valoarea cărora depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.*

10. Inculpatul *****, fiind audiat în cadrul ședinței de judecată a instanței de apel, a declarat că învinuirea adusă îi este clară, vina nu o recunoaște. Declarațiile făcute la faza urmăririi penale și în instanța de fond le susține și în cadrul instanței de apel. Cererea de apel depusă de către avocat în interesele părții vătămate nu o susține și solicită să fie respinsă. Cererile de apel declarate de către acesta și de către avocat în interesele acestuia le susține și solicită să fie admise. Susține poziția

avocatului. El a lucrat cu firma Danicom, administrator a căreia era fiica acestuia. El a transferat bani și cumpăra semințe. A achitat prejudiciul părții vătămate până la începerea urmăririi penale. Ultimul s-a supărat pe el și a scris apel.

11. *Examinând probatorul administrat, instanța de apel, consideră dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpatului ***** și pe deplin prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi:*

- *Declarațiile părții vătămate ******, care fiind audiată în ședința de judecată a instanței de fond, a declarat că, este administratorul Societății cu Răspundere Limitată Traian Creația Impresariat, cu sediul în mun. Chișinău. A mai declarat partea vătămată că avea o subdiviziune oferită în locațiune, care era utilizată în calitate de frizerie, unde activa fiica lui *****
***** venea des acolo, de unde au și făcut cunoștință. Acesta i-a comunicat că se ocupă cu agricultura, toamna cumpără cereale și le comercializează mai târziu când se ridică prețul, i-a propus să facă o tranzacție comună, iar el urma să obțină un credit care trebuia să fie utilizat pentru procurarea cerealelor, ca apoi să le vândă la un preț avantajos, iar apoi să împartă venitul 50/50.

A mai declarat partea vătămată că a obținut un credit de la Banca Comercială Moldova Agroindbank Societate pe Acțiuni în valoare de 50.000 (cincizeci mii) dolari americani, care l-a transferat în contul companiei lui *****
Acesta la rândul său a procurat porumb și semințe de floarea soarelui. Declară ***** că între el și ***** s-a creat o relație de încredere, deoarece ***** returna banii împrumutați mai greu, dar îi returna. Astfel, s-au procurat 200 tone de porumb și 70 tone de floarea soarelui care au fost depozitate la elevatorul din or. Căinari, unde 3 tone de floarea soarelui s-au oferit pentru ulei, iar 68 tone au rămas la elevator pentru a fi vândute la primăvară la un preț mai avantajos. Declară partea vătămată, ***** că la insistența acestuia de a vinde producția pentru a putea acoperi creditul, ***** i-a spus că nu este timpul potrivit. Astfel, acesta de sine stătător a găsit agentul de la compania Transoil pentru comercializarea cerealelor. Când a luat legătura cu elevatorul de la Căinari pentru a transfera producția de la evidența companiei Traian Creație Impresariat la Transoil, a aflat că de fapt producția a fost scoasă de la elevator în luna decembrie 2011. Atunci l-a sunat pe *****
care a spus că nu cunoaște nimic, dar se va clarifica. Menționează că ***** a mințit, deoarece în luna decembrie a solicitat ștampila pentru facturi și pentru a pune la evidență păstrarea cerealelor la elevator. Ulterior, ***** a venit și a recunoscut că a luat semințele de floarea soarelui fără voia și știrea lui. Mai declară partea vătămată că ***** i-a comunicat că a făcut acest fapt fiind nevoit, dar a promis că restituie banii, a lăsat recipisă. Între timp, deoarece au fost fluctuații de curs, creditul s-a mărit. ***** a intervenit cu careva sume de vreo sută și ceva de mii de lei, care timp de 3 ani au fost rambursate pentru credite. Ulterior acesta nu

mai răspundea la telefon, din care motive a apelat la organele procuraturii. Mai declară partea vătămată că ***** a încercat să ducă în eroare și organul de urmărire penală, motivând că nu el a semnat în factură, dar după efectuarea expertizei corespunzătoare s-a demonstrat că semnătura este a lui *****. Mai declară ***** ***** că după ce a ajuns cauza în instanță acesta a mai achitat vreo 40.000 lei, însă ulterior nu a efectuat nici o achitare. La întrebările acuzatorului de stat cu referire la perioada când au avut loc acțiunile, ***** ***** a declarat că acțiunile au avut loc în anul 2011, în total s-au procurat 71 tone de floarea soarelui, 200 tone de porumb, cerealele s-au procurat pe mijloacele bănești ale Traian Creație SRL, care au fost duse de ***** la elevatorul din Căinari. La întrebarea acuzatorului de stat cu referire la cum au fost ridicate cerealele de la elevator, partea vătămată ***** ***** a declarat că nu cunoaște cum anume au fost ridicate de ***** cerealele, acesta a cerut ștampila pentru procedura de păstrare, ștampila a fost la ***** cam o săptămână. În perioada de când s-a întâmplat acest fapt și până în prezent ***** a restituit cam vreo 160 mii lei, însă creditele erau luate în valută, având în vedere fluctuațiile de curs creditul s-a scumpit. Astfel la momentul săvârșirii infracțiunii era un prejudiciu de 400 000 lei. La întrebările apărătorului, partea vătămată a declarat că cumpărătorul pentru floarea soarelui a fost găsit de către *****. La fel, ***** a propus de a deține cerealele la Căinari. ***** i-a spus că se cunoaște cu administratorul, contractul a fost semnat pentru 71 tone de floarea soarelui.

A mai declarat ***** ***** că a semnat contract cu fiica lui ***** , care pe acte era administratorul și fondatorul Dandicom Agro SRL, însă de fapt administrator era ***** , însă acesta avea antecedente, iar firma lui inițială nu activa deoarece era în litigiu, fiind deschisă altă companie. Când a luat ștampila a spus că are nevoie pentru a pune la evidență cerealele la elevatorul din Căinari. Peste câteva zile a adus ștampila și a comunicat că semințele de floarea soarelui sunt la evidență. A mai declarat partea vătămată că afaceri au mai avut împreună cu ***** și mai departe și spera că banii vor fi restituiți, din care motiv nu s-a adresat la organele de drept, nu dorea de fapt să-l pedepsească pe ***** . Fiind întrebat dacă ***** i-a povestit cum a ridicat semințele de floarea soarelui, partea vătămată ***** ***** a comunicat că nu a discutat pe această temă, iar ***** niciodată nu i-a spus. La fel, partea vătămată a comunicat că ***** i-a spus că a avut o situație critică din care motiv a procedat așa, deoarece era nevoit. La întrebarea instanței, ce are în vedere că ***** a fost nevoit, partea vătămată a comunicat că ulterior a aflat că ***** era dator cuiva, care l-a presat, ulterior din cauza creditelor a pierdut o clădire gajată, fiind nevoit să ia alte credite;

- *Declarațiile martorului ******, care fiind audiat în ședința de judecată a instanței de fond, a comunicat că anterior era șofer la ***** , în perioada anilor 2011-2013, în ce relații era inculpatul ***** cu ***** nu cunoaște. La rugămintea

lui ***** a scris odată o factură, nu cunoaște ce era în factură, acesta scria după dictare, a scris deoarece ***** era fără ochelari. La întrebările acuzatorului de stat martorul ***** a declarat că nu lucra oficial, pe ***** ***** îl cunoaște, dar în ce relații erau acei doi nu cunoaște. La întrebările instanței, dacă cunoaște că ***** să se fi certat cu ***** , martorul a declarat că nu cunoaște nimic despre acest fapt. A mai declarat martorul că la elevator la Căinari a fost odată, dar nu au luat nimic de acolo, a completat o factură doar, dar nu își amintește ce anume. La întrebarea părții vătămate ***** ***** dacă s-a semnat vreo dată cu numele acestuia, martorul a declarat că de fiecare dată se semna cu numele său;

- *Ordonanța de recunoaștere și anexare a documentelor la cauza penală* în calitate de mijloc material de probă, prin care s-au recunoscut și anexat la cauza penală nr. 2014188009, în calitate de mijloc material de probă documentele: copia actului de prestare a serviciilor nr. 15 din 25 mai 2012, încheiat între Întreprinderea cu Capital Mixt Wholemark—M Societate cu Răspundere limitată și Societatea cu răspundere Limitată Dandicom-Agro, copia facturii fiscale cu seria și nr. FA1110690, copia avizului de livrare/recepție (f.d. 164, Vol. I);

- *Ordonanța de recunoaștere și anexare a documentelor la cauza penală* în calitate de mijloc material de probă, prin care s-au recunoscut și anexat la cauza penală nr. 2014188009, în calitate de mijloc material de probă documentele: recipisa manuscrisă din 26 mai 2012, recipisa din aceeași dată scrisă la computer, și recipisa manuscrisă din 05.12.2012, toate semnate de ***** ce au fost ridicate la 20.20.2015 de la ***** ***** , pe care se adevăresc unele circumstanțe ce au importanță pentru cauză (Vol. I, f.d.243);

- *Procesul-verbal de ridicare din 13.08.2014*, prin care a fost ridicat în original exemplarul nr.3 al facturii seria și nr. HA0102022 (f.d.53, Vol. I);

- *Ordonanța de recunoaștere și anexare a corpurilor delictu la cauza penală* prin care s-au recunoscut și anexat la cauza penală nr. 2014188009, în calitate de corpuri delictu exemplarul nr.1 și nr.3 ale Facturii seria AH și nr. 0102022 din 20.12.2011, eliberate de furnizorul ÎM Wholemark-M beneficiarului SRL Traian Creație Impresariat (f.d.236, Vol.I);

- *Raportul de expertiză judiciară nr.1500 din 07.10.2015*, prin care s-a stabilit că cele două semnături, inscripțiile manuscrite cu conținutul admin și ***** O., toate plasate la rubrica Primit din exemplarul nr. 1 și nr.3 ale Facturii cu seria HA și nr. 0102022 din 20.12.2011, eliberat de furnizorul ÎM Wholemark-M beneficiarului SRL Traian Creație Impresariat, au fost executate de ***** (f.d.227, Vol. I);

- *Raportul de expertiză judiciară nr.446 din 05.04.2016*, prin care s-a stabilit că în fila format A4 prezentată de către învinuit, semnătura din numele lui ***** ***** și inscripțiile Administrator și ***** ***** au fost executate de către ***** (f.d. 56, Vol. II);

- *Proces-verbal de confruntare* dintre partea vătămată ***** și învinuitul ***** (f.d. 7, Vol. II).

12. Colegiul Penal, audiind participanții la proces, examinând materialul probator prezentat de procuror prin prisma argumentelor apelului, consideră dovedit în afara dubiilor rezonabile faptul că, *****, cunoscând cu certitudine că cet. ***** director al Societății Comerciale Traian Creație Impresariat Societate cu Răspundere Limitată, dispune de producție agricolă: porumb și floarea soarelui, pe care le păstra la elevatorul SRL „Wholemarket-M” și având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, în perioada lunii decembrie 2011, abuzând de încrederea lui ***** prin înșelăciune a obținut de la acesta ștampila întreprinderii și prezentându-se la elevator drept administratorul Societății Comerciale Traian Creație Impresariat Societate cu Răspundere Limitată, prin înșelăciune a primit 71.550 kg de floarea soarelui, în valoare de 400.000 lei, ce aparține Societății Comerciale Traian Creația Impresia Societate cu Răspundere Limitată, pe care le-a trecut în contul Societății cu Răspundere Limitată Dandicom Agro, întreprindere care este gestionată de către fiica sa, Russu Ina Vladimir, iar ulterior le-a înstrăinat. Astfel, prin acțiunile sale intenționate, ***** a cauzat părții vătămate ***** un prejudiciu material în proporții deosebit de mari, în valoare totală de 400.000 lei.

Colegiul Penal conchide că, întreaga sistemă de probe examinate mai sus și apreciată de către instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, coroborează între ele și demonstrează, incontestabil, faptul că, inculpatul ***** a comis fapta prevăzută de art. 190 alin. (6) Cod penal al RM.

13. Cu referire la componenta infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal al RM, Colegiul Penal notează că *obiectul juridic special* al infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal al RM are un caracter complex: *obiectul juridic principal* îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile; *obiectul juridic secundar* îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voință și minimul necesar de încredere.

Obiectul material al infracțiunii specificate la art. 190 Cod penal al RM îl reprezintă bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor.

Înșelăciunea întrunește în sine variante metode, procedee și tehnici de operare ale făptuitorului - denaturarea informațiilor despre sine sau prin ascunderea unor informații a căror anunțare era obligatorie.

Prin modalitatea înșelăciunii făptuitorul induce victima în eroare, îi creează o falsă reprezentare a realității, indiferent de mijloacele utilizate, pentru a realiza transmiterea voită, sub incidența sa ori a altei persoane, a bunului sau dreptului asupra lui.

Pentru existența infracțiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost indusă în eroare și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări.

Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

În continuare, instanța de apel reține că *latura obiectivă* a infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal al RM are următoarea structură: fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni (inacțiuni): a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înșelăciune sau abuz de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv a cărui mărime se situează între limitele de care depășesc 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Prin dobândire ilicită a bunurilor se înțelege un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține transmiterea voită în proprietate, deținere, posesie a unui bun sau alte valori străine.

Înșelăciunea întrunește în sine variate metode, procedee de acțiuni a făptuitorului și denaturarea informației despre sine, despre apartenența de firmă, posibilitățile financiare; utilizarea unor documente fictive sau false; ascunderea unor informații, etc.

În continuare, instanța de apel reține că abuzul de încredere are la bază relațiile interpersonale stabilite între făptuitor și victimă, care la rândul lor au în suport relații de prietenie, de serviciu, de afaceri etc., care, cunoscând o anumită evoluție și având amprenta încrederii, sunt exploatate cu rea-voință de potențialul escroc la realizarea intenției sale.

Aptitudinea unui mijloc sau metode de a induce în eroare depinde și de personalitatea victimei, de gradul de instruire și educație, de mediul din care provine, de starea psihică în care se găsea în momentul săvârșirii faptei. Pentru existența infracțiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost indusă în eroare și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări, iar făptuitorul deși simulează careva relații contractuale, nici nu are intenția de a-și onora obligațiile.

Prin intermediul înșelăciunii sau al abuzului de încredere făptuitorul exercită o influențare psihică asupra conștiinței și voinței victimei care, ca și cum cedând bunurile sale făptuitorului, presupune în mod eronat că ultimul este îndrituit a le lua. În astfel de situații, nu se pune la îndoială că se lezează libertatea manifestării

de voință, concretizată în facultatea persoanei de a adopta, în mod nestingherit, decizii privind dispunerea de bunurile care se află în posesia sa.

Deși, în aparență, victima își transmite bunurile benevol către făptuitor, aceasta nu este decât o „prezentare scenică” făcută cu scopul de a demonstra celor din jur (deseori, inclusiv „martorilor oculari” care fac parte din același grup infracțional) caracterul „legitim” al tranzacției efectuate.

14. În speță, realizarea laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (6) Cod penal de către inculpat se confirmă prin declarațiile părții vătămate ***** **, care fiind audiat, a declarat faptul că acces la ștampila întreprinderii care aparține SC „Traian Creație Impresariat” SRL a avut-o doar ***** **. La fel și inculpatul a declarat că a avut acces la ștampila întreprinderii SC „Traian Creație Impresariat” SRL pe care a utilizat-o în scopul de a ridica cerealele întreprinderii ce aparțin părții vătămate ***** **, fără a declara proprietarului despre acest fapt.

În aceeași ordine de idei, urmează a fi reținut faptul că în cadrul urmăririi penale ***** ** nu a recunoscut faptul că a utilizat ștampila întreprinderii SC Traian Creație Impresariat SRL, precum și faptul că a semnat în locul administratorului ***** **.

Totodată, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate acestuia se confirmă prin raportul de expertiză judiciară din 12.12.2014, în concluziile căruia este menționat faptul că semnăturile aplicate pe facturile de expediție nu aparțin lui ***** **, raportul de expertiză judiciară din 28.04.2015, în concluziile căruia este menționat faptul că inscripțiile „admin” și „***** O” plasate la rubrica 14 „primit” din exemplarele facturii fiscale cu seria nr. HA0102022 au fost executate de către ***** **, precum și raportul de expertiză judiciară din 07.10.2015, în concluziile căruia este menționat faptul că semnăturile plasate la rubrica primit din exemplarul nr. 1 și nr. 3 ale Facturii cu seria HA nr. 0102022 din 20 decembrie 2011, eliberate de furnizorul ÎM „Wholemark-M” au fost executate de către inculpatul ***** **. Totodată, sunt relevante în speță concluziile raportului de expertiză judiciară grafoscopică din 05.04.2016, care menționează că semnătura plasată în cuvintele manuscrise „Administrator” și „***** O.” din fila format A4 fără denumire, număr și conținut, cu excepția unei ștampile rotunde a SRL „Traian Creație Impresariat” nu a fost executată de către ***** **, dar de către ***** **, prin procedeul imitației libere a unei semnături autentice a titularului.

De asemenea, sunt relevante în speță declarațiile martorului ***** **, care fiind audiat la faza urmăririi penale, a declarat faptul că a semnat câteva facturi de expediție la rugămintea lui ***** **, deoarece avea încredere în ultimul, fapt confirmat de către martor și la etapa audierii acestuia în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond, în care a menționat faptul că la elevator la Căinari a fost odată,

dar nu au luat nimic de acolo, a completat o factură doar, dar nu își amintește ce anume.

În circumstanțele expuse supra, Colegiul penal apreciază ca fiind pe deplin demonstrată intenția inculpatului ***** de a sustrage pe ascuns bunurile părții vătămate, de a le înstrăina, cât și de a folosi profitul de pe urma înstrăinării bunurilor întru soluționarea unor probleme de ordin personal.

În aceeași ordine de idei, Colegiul penal atestă intenția inculpatului ***** de a dobândi anume mijloacele bănești și de a obține un profit nejustificat din urma acțiunilor sale, iar faptul dat se atestă din camuflarea rigidă a aparenței unui raport juridic civil, inițial prin încheierea unui acord din numele părții vătămate *****. De altfel, în momentul solicitărilor de restituire a prejudiciului cauzat, potrivit declarațiilor părții vătămate, inculpatul a comunicat că are probleme financiare și că va restitui mijloacele bănești, operând repetat cu promisiuni.

Totodată, instanța de apel atrage atenția că în același scop similar de camuflare a acțiunilor sale ilicite, inculpatul a acceptat și a încheiat un contract din numele lui ***** *****, fapt confirmat atât prin declarațiile părții vătămate ***** *****, precum și de către inculpatul *****.

15. De continuare, instanța de apel mai relevă și faptul că *latura subiectivă* a infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal al RM se caracterizează, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate.

Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată conform art. 190 Cod penal al RM doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

În cazul infracțiunii specificate la art. 190 Cod penal al RM, prezența scopului de sustragere o demonstrează următoarele circumstanțe: 1. situația financiară extrem de neprielnică a persoanei care-și asumă angajamentul la momentul încheierii tranzacției; 2. lipsa de fundamentare economică și caracterul irealizabil al angajamentului asumat; 3. lipsa unei activități aducătoare de beneficii, îndreptate spre încasarea mijloacelor bănești necesare onorării angajamentului; 4. achitarea veniturilor către primii deponenți din contul banilor depuși de deponenții ulteriori; 5. prezentarea, la încheierea tranzacției, din numele unei persoane juridice inexistente sau înregistrate pe numele unei persoane, de care se folosește o altă persoană pentru a-și atinge interesele etc.

16. Cu referire la cererile de apel declarate de către avocat în interesele inculpatului, cât și de către inculpat, Colegiul penal atrage atenția asupra faptului că alegațiile părții apărării referitor la lipsa intenției de înșelăciune a părții vătămate în momentul înstrăinării cerealelor, or din maniera de comportament pe care făptuitorul a manifestat-o după ce i-au fost transmise bunurile, și anume,

manipulările efectuate în cadrul facturilor de expediție, neanunțarea părții vătămate cu referire la înstrăinarea cerealelor, denotă rea-credință din partea inculpatului.

Totodată, este important de a fi subliniat faptul că limita între un raport civil, care are la bază un act juridic civil (contract) și un raport penal, care are la bază componența de infracțiune a escrocheriei este latura subiectivă, care în cadrul relațiilor civile este caracterizată prin buna-credință a părților, iar în cazul infracțiunii de escrocherie este caracterizată prin rea-credință din partea inculpatului, adică prin înșelăciune față de partea vătămată. În speță, Colegiul penal consideră fiind dovedită supra prezența rea-credinței din partea inculpatului.

Astfel, argumentele invocate de apărător și de către inculpat în cererile de apel, precum și nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, instanța de apel o apreciază ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina, drept garantat de art. 66 Cod de procedură penală al RM și art. 6 CEDO, or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificată ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal consideră cert identificat și demonstrat fără echivoc faptul că acțiunile inculpatului *****, sunt plasate anume sub aspect penal, careva încălcări nu au fost identificate, fapta fiind dovedită prin probe pertinente și concludente, care coroborează între ele, iar în cele din urmă acțiunile acestea just au fost încadrate în condițiile normei vizate de art. 190 alin. (1) Cod penal al RM.

17. La capitolul individualizării pedepsei, Colegiul reține că, Colegiul Penal reține că în baza art. 61 alin.(2) Cod penal al RM, „Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor”.

Alin.(2) aceeași norme indică că *„Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate”*.

Potrivit art. 75 alin.(1) Cod penal al RM, *„Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.*

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența

pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

(2) În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.(3) Pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave, pedeapsa se aplică minorului numai dacă se apreciază că luarea măsurii cu caracter educativ nu este suficientă pentru corectarea minorului”.

Luând ca bază aceste prevederi și soluționând chestiunea cu privire la vinovăția inculpatului, de jure și de facto, instanța de judecată urmează să constate dacă s-au confirmat sau nu temeiurile prevăzute de legea penală pentru a-l supune pe inculpat răspunderii penale și decide asupra cuantumului pedepsei care urmează a i se stabili.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială a acestuia.

Colegiul penal consideră că principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art. 62-71 Cod penal, stabilind termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei și depinde de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce. Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

18. Sancțiunea art. 190 alin. (6) Cod penal al RM prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 8 la 15 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

În conformitate cu prevederile art. 76 din Codul penal, în sarcina inculpatului nu au fost reținute circumstanțe atenuante.

În conformitate cu prevederile art. 77 Cod penal, în sarcina inculpatului nu au fost reținute circumstanțe agravante.

Astfel, instanța de judecată la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului ***** a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, precum și de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor deosebit de grave, prin prisma prevederilor art. 16 alin. (5) Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului, care nu are antecedente penale, de prezența locului permanent de trai, cât și de vârsta acestuia.

Așa dar, Colegiul Penal, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, consideră că în coraport cu faptele comise, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, constată că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani, cu privarea de dreptul de a deține funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor financiare și a bunurilor materiale ale altor persoane pe un termen de 3 (trei) ani.

Instanța de apel consideră că anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptelor comise de inculpat, cât și personalitatea inculpatului.

19. Cu referire la acțiunea civilă înaintate de către partea vătămată/partea civilă ***** *****, Colegiul penal relevă faptul că art. 219 Cod de procedură penală stabilește în alin. (1)-(2) că acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin:

1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală; 2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calității, aspectului comercial, precum și repararea bunurilor deteriorate; 3)

compensarea venitului ratat în urma acțiunilor interzise de legea penală; 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale.

Totodată, conform art.1398 alin.(1) din Codul civil (în red. Legii nr. 1125 din 13 iunie 2002, ce era în vigoare la momentul comiterii infracțiunii), cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale și vinovăția autorului faptei ilicite.

20. Colegiul penal constată că în cadrul examinării cauzei penale în fond, partea vătămată/parte civilă ***** a înaintat o cerere prin care a solicitat obligarea lui ***** să repare prejudiciul material în sumă de 47 250 dolari SUA, cu echivalentul în lei raportat la cursul oficial al BNM la data intrării în vigoare a sentinței.

În motivarea prezentei cereri, ultimul a indicat faptul că marfa agricolă însușită ilegal de către pârâtul *****, a fost procurată de SRL „Traian Creație Impresariat” din contul unui credit accesat de la BC „Moldova Agroindbank” SA, acte confirmative ale căror au fost anexate la cauza penală. Creditele oferite erau corelate cu valuta USD, aplicându-se o dobândă anuală efectivă de cca 11,6 %. Termenul-limită de rambursare a creditului a fost stabilit la 18.10.2016. Cursul BNM în decembrie 2011 raportat la USD era în mediu de 11,82, astfel suma datoriei lui ***** constituia 39 120 USD. Numai dobânda lunară de deservire a creditului constituia 378 USD. În luna mai 2021 s-au împlinit 125 luni calendaristice de la fraudă menționată, iar suma acumulată a dobânzilor constituie 47 250 USD.

De asemenea, în cerere s-a indicat și faptul că pe parcursul deservirii creditului, cursul de referință a USD față de MDL a crescut semnificativ, astfel în februarie 2014 fiind de 15.46 lei, iar în februarie 2015 ridicându-se deja la 18,97. Din cauza fraudei comise de ***** compania „Traian Creație Impresariat” a intrat în incapacitate de a-și onora obligațiile față de creditor, fiind taxată cu penalități și comisioane suplimentare, iar în decembrie 2017 a fost nevoită să înstrăineze un imobil gajat.

21. În circumstanțele expuse supra, Colegiul penal consideră soluția primei instanțe, prin care s-a încasat din contul inculpatului suma de 400 mii lei cu titlu de prejudiciu material ca fiind neîntemeiată și pasibilă casării, or se constată faptul că nu au fost apreciate corespunzător circumstanțele expuse de către partea vătămată/parte civilă ***** în acțiunea civilă, și anume circumstanțele referitoare la proveniența banilor din care a fost procurată marfa agricolă însușită ilegal de către *****, și anume creditul accesat de la BC „Moldova Agroindbank” SA.

Având în vedere cele menționate supra, Colegiul penal va pronunța în această parte o nouă hotărâre prin care va admite integral acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată ***** și va dispune încasarea din contul lui ***** în beneficiul lui ***** prejudiciul material cauzat prin infracțiune în mărime totală de 47 250 (patruzeci și șapte mii două sute cincizeci) dolari SUA, cu echivalentul în lei MD la cursul oficial al BNM de la data executării prezentei decizii.

22. Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul Penal consideră necesar a respinge apelul avocatului ***** în interesele inculpatului ***** și apelul inculpatului ***** și admite, apelul avocatului ***** în interesele părții vătămate ***** a casa parțial sentința Judecătorei ***** sediul Central din 22.02.2023, în partea soluționării acțiunii civile, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță. În rest sentința atacată se menține.

23. În conformitate cu prevederile art.415 alin.(1), pct.2), art.417-418 Cod procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Respinge *apelul avocatului ***** în interesele inculpatului ***** și apelul inculpatului ******, declarate împotriva sentinței Judecătorei ***** sediul Central din 22.02.2023 ca fiind nefondate.

Admite *apelul avocatului ***** în interesele părții vătămate ******, casează parțial, în partea soluționării acțiunii civile, sentința Judecătorei ***** sediul Central din 22.02.2023 și pronunță în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

Se admite integral acțiunea civilă înaintată de către *partea vătămată ****** și se încasează din contul lui ***** în beneficiul lui ***** prejudiciul material cauzat prin infracțiune în mărime totală de 47 250 (patruzeci și șapte mii două sute cincizeci) dolari SUA, în echivalentul în lei MD la cursul oficial al BNM de la data executării prezentei decizii.

În rest, sentința contestată se menține.

Termenul executării pedepsei cu închisoare stabilite lui ***** a-l calcula din momentul reținerii acestuia de către organele competente.

Decizia este executorie, dar cu drept de recurs în Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunțată public la data de *17 aprilie 2024, ora 14:00*.

Președintele ședinței

Robu Oxana

Judecătorii:

Teleucă Stelian

Gîrbu Silvia